

***Zahájení festivalu „ Poodří Františka Lýska“ v Proskovicích
pátek 24. 4. 2015, 12 .ročník FPFL 2015***

V pátek 24. dubna od ranních hodin je v městském obvodu Proskovice veselo. To od školy zní tóny dechové hudby orchestru Sdružení hudebníků Proskovice. Dávají na vědomí občanům o dnešní akci, která se několik měsíců připravovala, a to Zahájení festivalu Poodří Františka Lýska. František Lýsek, rodák této obce, se zapsal do povědomí nejen v této obci, ale i v blízkém Jistebníku, kde působil jako mladý učitel. V roce 1929 založil při Obecné a měšťanské škole dětský pěvecký sbor Jistebničtí zpěváčci. Svým talentem a nadáním vytvořil první dětské pěvecké těleso ve své době ojedinělé. Zpěváčci, děti české školy v Jistebníku, se do školy scházeli asi ze 13 okolních obcí. Dirigent tehdy učil matematiku a hudební výchovu, z těchto dětí vytvořil sbor výborné kvality. Vystupovali při různých příležitostech v okolí Ostravy. Brzy je objevili odborníci a přivedli je do ostravského rozhlasového studia a přímo k mikrofonu. Zpívali živě bez současné moderní nahrávací techniky. Píseň Mařenky Blahetové Už mě koně vyvádějí byla zazpívána tak citlivě, že posluchači v celém Československu, od Užgorodu až po Aš, naslouchali s mrazením v zádech. Píseň poslouchala celá škola v Jistebnici, obci v Jižních Čechách, kde byl nalezen Kancionál husitských písní Ktož sú boží bojovníci. Ještě dnes žije pamětník té doby a vzpomíná na silný zážitek při poslechu této písně. Profesor Karlovy university, který tato slova tlumočil dceři F.Lýska, paní docentce Květuši Lepilové. Ráda na tato slova vzpomíná při příležitosti zahájení festivalu Poodří F.Lýska a vzdává hold nejen době minulé, ale hlavně současné, protože dětských i dospělých pěveckých sborů je dostatečně a mohou svou činnost prezentovat právě na tomto festivalu hudby a zpěvu.

Ted' něco ze slavnostního pátku. Slavnostní úvod před Základní školou v Proskovicích - po projevu starostky, paní Marie Matějové a slovech ředitelky festivalu, paní Elišky Krejčíčkové, vystoupil dětský pěvecký sbor Lukášek. U busty Františka Lýska zazpívali lidovou tříhlasou píseň v úpravě F.L. V tym proskovskym černym lese. Mile se uvedl rovněž malíř Aleš Kalivoda, jehož olejomalby byly připraveny k prohlédnutí v prostorách školy. Původně rodák z Polanky, žijící v Ostravě, miluje okolí řeky Odry, Lubiny a Ondřejnice, tedy Poodří, a ve svých obrazech svou lásku ke kraji zvětšil. Prohlídka obrazů je součástí programu festivalu. Po všech hřejivých slovech se celý zástup přítomných hostů odebrá do tělocvičny školy. Jsou připraveni účinkující, aby ve vyzdobeném prostoru před diváky předvedli svá vystoupení. Jen co dosednou děti z mateřské i základní školy, hosté i celá řada občanů, může začít program. Početně nejsilněji je zastoupen sbor Proskovjáček, děti zdejší školy, je jich skoro padesát, se svou sbormistryní Zdeňkou Langovou a klavíristkou Kateřinou Holaňovou zazpívaly písně lidové i známých současných autorů /Uhlíř- Svěrák, bratři Ebenovi, a další/. Druhým číslem programu je Dětský pěvecký sbor Lukášek, vznikl při ZŠ a MŠ školy MUDr. Lukášové v Ostravě- Hrabůvce. I tento sbor se svou sbormistryní Zuzanou Kramarenkovou se předvedl v pestrém repertoáru. Děti si zpívají, co je baví a bylo to na nich znát: veselí, usměvaví a v pěveckém projevu i ve vícehlasém zpěvu dokonali.

Třetím v programu vystoupil Dětský folklorní sbor Valášek ze Základní školy Kozlovice. Předvedli své umění v pásmu lidových písní a tanečků. Nedílnou součástí je malá muzička Valášku, která své tanečníky a zpěváky doprovodila tóny cimbálu, houslí i basy. Jak dobře, že jsou děti vedeny a podporovány v zájmu o lidovou píseň, zvyky a tradice. Při celorepublikových folklorních soutěžích, kterých se zúčastňují, dosahují výrazných úspěchů.

Posluchači, zvláště nejmenší děti, předškolního věku, celý program sledovali napjatě a paní učitelky neměly mnoho práce s jejich ukázkováním. V celém skoro dvouhodinovém programu všichni přítomní měli dobrou náladu, dobře se bavili a připomněli si, co bylo součástí lidového života na vesnici. Mohli obdivovat výkony účinkujících.

A kdo byl přítomen zahájení festivalu Poodří F.Lýska? Kromě členů festivalové rady byli zde děti F.Lýska a to docentka Květuše Lepilová, její bratr Arch. Lumír Lýsek, kteří přijeli z Olomouce, pan Ija Racek člen Rady města Ostravy z Magistrátu města Ostravy a další.

Řada občanů si nenechala ujít pěknou kulturní akci v obci, letos po dvanácté.

Závěrečné setkání s organizátory proběhlo v přátelské náladě v kabinetě ZŠ. Mnozí si postesklí na hodiny hudební výchovy na školách, které si nedávají za cíl zpěv dětí.

Druhý festivalový den v Proskovicích, rodišti Františka Lýska, sobota odpoledne 25. 4. 2015

Sobota odpoledne je slavnostní chvíle pro jubilanty Městského obvodu Proskovic. Scházejí se v sále restaurace U Psoty. Přítomní už vědí, že gratulace k životnímu výročí je součástí programu festivalu Poodří Františka Lýska, hlásá to plakát umístěný na jevišti Festival Poodří Františka Lýska. I se všemi informacemi o Moravskoslezském kraji, který akci finančně podporuje, o mediálních partnerech, sponzorech i starostech obcí spojených festivalem obec Stará Ves nad Ondřejnicí a Jistebníkem.

Po oficialitách se rozbíhá kulturní program akce, předvede se Soubor lidových písní a tanců Hlubina. Tento soubor patří mezi nejstarší folklorní soubory v České republice. V roce 1947 jej v Ostravě založila Zdena Kyselá, původně dívčí skupinu, která se věnovala studiu slezského folkloru. Stála v čele souboru jako jeho umělecká vedoucí a choreografka až do roku 2004. Jak radostné bylo sledování programu tohoto souboru. Skvělí tanečníci, perfektně zvládnuté kroky, úsměv na rtech, který se neztrácel ani při náročných tancích v rychlém tempu, např. Kalamajka. Program byl sestaven folklorem širokého Slezska, Lašska a prvky z havířského prostředí. Soubor též prezentuje v rekonstruovaných krojích okolí Orlové, Hlučína, Českého Těšína a Ostravy. V hodinovém programu se v sále jubilanti dobře bavili. Tiše záviděli účinkujícím, jejich mladistvý projev a zavzpomínali na svá bujará mladá léta. Cílená energie z tanečníků se přenášela ke všem přítomným a dodávala dobrou náladu, kterou si odnášeli s sebou domů. Při závěrečné děkovačce byl soubor Hlubina obdařen vřelým potleskem.

Organizátoři byli chváleni za perfektně připravenou akci Zahájení festivalu Poodří Františka Lýska. Nastartovaná štafeta festivalu bude pokračovat ve Staré Vsi nad Ondřejnicí 22. a 23. května a 19. června, v Jistebníku 6. června. 2015.

Kéž by se podařilo dílo i ostatním organizátorům tak kvalitně, jako jsme to mohli zažít zde u vás v Proskovicích.

